

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

Saksbeh./tlf.nr.: Stig Olav Wiull / 23 90 43 54
Deres ref./Deres dato: dref/ ddato
Vår ref.: 10/100150-54
Vår dato: 20.10.2014

Forslag om endringer i kontrollforskriften § 2-8 om kryssubsidiering

Det vises til NVEs høringsbrev av 30.06.2014.

NVE foreslår tre endringer i reglene for transaksjoner mellom ulike virksomhetsområder i nettselskap og mellom nettselskap og selskaper i samme konsern. Det foreslås at kjøp til nettselskap fra konserninterne selskaper så langt det er mulig skal være basert på konkurranse. Videre foreslås det at fordeling av inntekter og kostnader mellom virksomheter innen nettselskapet skal skje til faktisk kostnad fordelt etter reell bruk, og ikke markedspris som gjelder i dag. Det foreslås også å fjerne kravet om at overføring av midler fra nettvirksomheten skal skje til markedsvilkår ved interne transaksjoner i selskapet.

Når det gjelder de to sistnevnte endringene støtter Statnett endringene og tar dem til etterretning.

Når det gjelder den første endringen har Statnett synspunkter som fremlegges under.

Endring i § 2-8 sjette ledd

Statnett registrerer at NVE ønsker å redusere nettselskapenes mulighet til å ta ut profitte gjennom kjøp av varer og tjenester fra konserninterne selskaper. Statnett er imidlertid bekymret for at endringen skal få u hensiktsmessige konsekvenser for avtaler foretaket har med datterselskaper i Statnett konsernet, hvor organiseringen er valgt og avtalene er opprettet for å redusere kostnader eller av andre grunner enn for å overføre monopolprofitte fra nettvirksomheten til kommersiell virksomhet. Viktige eksempler på dette er:

- Lyse sentralnett, et nettselskap i Statnett konsernet, har avtaler om kjøp av tjenester fra Statnett SF. Disse avtalene gjelder kjøp av tjenester mellom to nettselskaper. Salg av tjenestene fra Statnett håndteres som øvrig virksomhet og selges til samme pris som de øvrige konserninterne selskaper kjøper de samme tjenestene til. Statnett leverer sentrale støttetjenester som regnskapstjenester, HR- og lønns tjenester, finanstjenester, IKT- og systemtjenester mm. Slik Statnett ser det vil det kun være kostnadsdrivende og u hensiktsmessig å konkurransesette alle disse avtalene fordi det vil øke kompleksiteten i virksomheten. Statnett mener også at det vil være hensiktsmessig at støttetjenester til datterselskaper er under morselskapets kontroll for å sikre styringsinformasjon og gjennomsiktighet. I tillegg er dette alminnelig praksis og rasjonelt. Statnett og Lyse Sentralnett har også avtaler knyttet til prosjektutvikling av f. eks. Lyse – Stølaheia. Videre

er Lyse Sentralnett sømløst med Statnett. Det foregår derfor en del vedlikeholds- og prosjektarbeid på tvers. Disse tjenestene vil sannsynligvis, pga. stordriftsfordeler, gjøres billigere i Statnett enn hos andre, og konkurranseutsetting av disse tjenestene vil slik Statnett ser det være fordyrende og øke kompleksiteten i Lyse Sentralnett. Dagens organisering gir videre synergier gjennom at Statnett kan påta seg en økt oppgavemengde gjennom levering av slike tjenester til Lyse Sentralnett uten tilsvarende økning i kostnader. Ved konkurranseutsetting vil ikke disse samhandlingsgevinstene finne sted og total kostnadsbruk i konsernet vil øke.

- Statnett planlegger å legge eierskapet til Statnetts andel av mellomlandskabel til Tyskland i et eget datterselskap, "NordLink Norge AS" i Statnett konsernet. Statnett ønsker i utgangspunktet å ha eierskapet av kabelen i Statnett. Men på grunn av eierstrukturen på tysk side vil dette medføre en skattemessig asymmetri som gir et høyere skattegrunnlag i Tyskland enn i Norge. For å sikre et mest mulig symmetrisk skattegrunnlag vil vi derfor opprette et eget selskap. NordLink Norge vil ha behov for kjøp av de samme støttetjenestene som Lyse sentralnett kjøper fra Statnett. Statnett har samme bekymring for avtaler om salg av tjenester mellom disse selskapene, og mulig bortfall av samhandlingsgevinster, som for avtaler mellom Statnett og Lyse Sentralnett
- Statnett forsikring er et captive (Statnett Forsikring AS) der eneste virksomhet er å dekke Statnett sitt forsikringsbehov. Hensikten med å etablere eget captive er utelukkende å redusere forsikringskostnadene og er derfor i overensstemmelse med formålet bak den foreslåtte endringen.

Slik Statnett vurderer ovennevnte tjenesteleveranser vil disse ikke måtte konkurranseutsettes fordi det vil gi økte kostnader for nettvirksomheten. Statnett ønsker for øvrig at NVE gir nærmere føringer om hva som menes med at det skal gjennomføres konkurranse så langt det er mulig.

I tillegg finnes det tjenesteleveranseavtaler som Statnett mener ikke kan konkurranseutsettes av andre grunner. Beredskapsavtalen med Statnett Transport er en slik avtale.

- Statnett er av NVE pålagt å ha transportberedskap på vegne av energiforsyningen. Av beredskapsforskriften § 4-6 (nasjonal tungtransport) følger det: "*Statnett SF skal ha en nasjonal tungtransportberedskap for å sikre at tunge komponenter av betydning for energiforsyningen kan transporteres på kort varsel. Statnett SF skal vedlikeholde og oppgradere transportmidler med utstyr, samt anskaffe nye ressurser ved behov. Statnett SF kan benytte den virksomhet som er etablert for å ivareta ansvar for tungtransportberedskap etter første ledd, til å utføre virksomhet for andre på markedsmessige vilkår. Endringer i virksomheten skal forelegges beredskapsmyndigheten for godkjenning.*"

Denne plikten har Statnett løst gjennom at det er opprettet et eget selskap som har nødvendig beredskapsmateriell og kompetanse for land- og sjøtransport. Opprettelsen av et eget selskap for denne delen av virksomheten har vært hensiktsmessig fordi Statnett Transport i tillegg til oppdrag for Statnett opererer kommersielt i markedet. Dersom Statnett samtidig skal være pålagt å konkurranseutsette kjøp av slike tjenester og være pålagt å ha virksomheten selv, er det inkonsistens i lovgivningen, og det er behov for presisering.

I den senere tid har Statnett fått i oppdrag å utrede og tilrettelegge for ny virksomhet som f.eks. Elsert og Elhub. Dette er virksomhet Statnett er pålagt, som ikke er direkte del av TSOvirksomheten, men som understøtter denne og utvikling av et effektivt kraftmarked. Det fremstår hensiktsmessig å organisere denne type virksomhet i egne selskaper. Disse selskapene

vil på samme måte som selskapene nevnt over kjøpe tjenester fra Statnett, men vil fordi de ikke er nettselskaper ikke falle inn under endringene som er foreslått.

I utviklingen av det europeiske integrerte kraftmarkedet, herunder utkast til fremtidige codes og guidelines, er det føringer for at understøttende virksomhet skal skje i særskilte juridiske enheter og på tvers av landegrenser. Det er viktig at det tas hensyn til dette og at forskriftsforslaget ikke vanskeliggjør implementering av det europeiske regelverket.

Statnett støtter endringene med de presiseringer som følger over.

Med vennlig hilsen

Bjørn A. Forberg
fungerende økonomidirektør

